Lieta Nr. C75016922
Lietas arhīva Nr. C-0011-24
ECLI:LV:ELT:2024:0125.C75016922.15.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2024. gada 25. janvārī

Ekonomisko lietu tiesa,
tiesnesis Kaspars Vecozols,
tiesas sēžu sekretāre Elīna Karole,
piedaloties prasītāja /pers. A/ pārstāvim zvērinātam advokātam Jurijam Baibakovam, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu par dalībnieku sapulces lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem.

Aprakstošā daļa

[1] Ekonomisko lietu tiesā 2022. gada 14. novembrī ierosināta civillieta /pers. A/ prasībā pret *SIA "MKS INTERNATIONAL"* un /pers. B/ par *SIA "REPLACEiT"* 2022. gada 15. septembra ārkārtas dalībnieku sapulcē pirmajā darba kārtības jautājumā pieņemto lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem.

Ar Ekonomisko lietu tiesas tiesneša 2022. gada 14. novembra lēmumu vienlaikus atteikts pieņemt *SIA "REPLACEiT"* prasības pieteikumu pret *SIA "MKS INTERNATIONAL"* un /pers. B/ par *SIA "REPLACEiT"* 2022. gada 15. septembra ārkārtas dalībnieku sapulcē pirmajā darba kārtības jautājumā pieņemto lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem, kā arī atteikts pieņemt /pers. A/ un *SIA "REPLACEiT"* prasības pieteikumu daļā par zaudējumu 934,81 EUR solidāru piedziņu no *SIA "MKS International"* un /pers. B/ par labu *SIA "REPLACEiT"*.

Izskatot blakus sūdzību par Ekonomisko lietu tiesas tiesneša 2022. gada 14. novembra lēmumu, Rīgas apgabaltiesa 2023. gada 13. martā atstājusi to negrozītu, savukārt Senāta rīcības sēdē 2023. gada 8. jūnijā pieņemts lēmums atteikt pieņemt blakus sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2023. gada 13. marta lēmumu.

Prasības pieteikumā norādīti sekojošie apstākļi.

[1.1] Ar 2022. gada 30. jūnijā spēkā stājušos tiesas spriedumu ticis apmierināts /pers. A/ prasības pieteikums par tāda *SIA "REPLACEiT"* dalībnieku sapulces lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu, ar kuru ierobežotas /pers. A/ tiesības saņemt informāciju par sabiedrības darbību.

Tā kā tiesvedības rezultātā *SIA "REPLACEiT"* ir radušies izdevumi, /pers. A/ 2022. gada 26. jūlijā vērsies pie *SIA "REPLACEiT"* valdes locekļiem, lai tie atlīdzina zaudējumus, kas radušies attiecīgā dalībnieku sapulces lēmuma pieņemšanas rezultātā. Valdes locekļi šo lūgumu noraidīja, tāpēc /pers. A/ 2022. gada 10. augustā vērsās pie *SIA "REPLACEiT"* valdes, lūdzot:

1) sasaukt *SIA "REPLACEiT"* dalībnieku sapulci ar mērķi pieņemt lēmumu celt prasību pret valdes locekļiem, kas pieļāvuši zaudējumu nodarīšanu, t.i., pret /pers. B/ un /pers. C/, kā arī dalībnieku *SIA "MKS International"*;

2) celt prasību pret par zaudējumiem atbildīgiem *SIA "MKS INTERNATIONAL"* un /pers. B/ par nodarīto zaudējumu 934,81 EUR solidāru piedziņu, prasības celšanai un uzturēšanai par *SIA "REPLACEiT"* pārstāvi nozīmējot /pers. A/;

3) celt prasību pret par zaudējumiem atbildīgiem *SIA "REPLACEiT"* /amats/ /pers. B/ un /pers. C/, un dalībnieku *SIA "MKS International"* par nodarīto zaudējumu 1156,85 EUR apmērā solidāro piedziņu, prasības celšanai un uzturēšanai par *SIA "REPLACEiT"* pārstāvi nozīmējot /pers. A/.

[1.2] *SIA "REPLACEiT"* valde 2022. gada 15. septembrī sasaukusi dalībnieku sapulci, tomēr /pers. A/ pieprasīto divu jautājumu izlemšanas vietā kopumā esot lemts par septiņiem lēmumiem.

Pirmā darba kārtības jautājuma ietvaros lemts par šādiem jautājumiem:

1) par prasības celšanu pret *SIA "MKS International"* par zaudējumu 934,81 EUR piedziņu;

2) par prasības celšanu pret /pers. B/ par zaudējumu 934,81 EUR piedziņu;

3) par /pers. A/ nozīmēšanu par *SIA "REPLACEiT"* pārstāvi prasības celšanai un uzturēšanai.

Otrā darba kārtības jautājuma ietvaros lemts par šādiem jautājumiem:

1) par prasības celšanu pret /pers. C/ par zaudējumu 1156,85 EUR piedziņu;

2) par prasības celšanu pret /pers. B/ par zaudējumu 1156,85 EUR piedziņu;

3) par prasības celšanu pret *SIA "MKS International"* par zaudējumu 1156,85 EUR piedziņu;

4) par /pers. A/ nozīmēšanu par *SIA "REPLACEiT"* pārstāvi prasības celšanai un uzturēšanai.

[1.3] *SIA "REPLACEiT"* 2022. gada 15. septembra dalībnieku sapulces darba kārtības grozīšana ir pamats, lai atbilstoši Komerclikuma 217. pantam celtu prasību par dalībnieku sapulcē pieņemto lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem. Prasības pieteikumā uzsvērts, ka *SIA "REPLACEiT"* valdei nebija tiesību grozīt /pers. A/ 2022. gada 10. augusta pieprasījumā norādītos jautājumus, jo īpaši tādā veidā, kas būtiski grozīja to saturu (netika paredzēts izlemt par zaudējumu solidāro piedziņu).

SIA "REPLACEiT" pieaicināšana atbildētāja statusā nav nepieciešama un nav arī iespējama, jo strīds pastāv atbildētājiem no vienas puses un *SIA "REPLACEiT"* un prasītāju no otras puses.

[2] 2022. gada 19. decembrī Ekonomisko lietu tiesā saņemti atbildētāju /pers. B/ un *SIA "MKS INTERNATIONAL"* paskaidrojumi, norādot, ka celtā prasība ir nepamatota.

[2.1] Paskaidrojumos norādīts, ka /pers. A/ 2022. gada 9. augusta pieprasījumā nemaz nebija konkrētas lēmumu redakcijas. Turklāt

apstrīdētie *SIA "REPLACEiT"* dalībnieku sapulces lēmumi atbilst likumam. Lai neierobežotu katra dalībnieka tiesības balstot par katru no lēmumiem, kas pēc satura nodibina atšķirīgas tiesiskās sekas, sabiedrība piedāvāja balstot par katru jautājumu atsevišķi. Pieprasījumā iekļautā jautājuma saturs ir palicis nemainīgs, atšķirīga ir tikai forma. Turklāt šādā kārtībā arī netika atņemta iespēja paredzēt zaudējumu atlīdzības solidāru piedziņu, jo tā izriet no likuma.

[2.2] Atbildētāji norādījuši, ka nav konstatējams iespējamais /pers. A/ tiesību vai tiesisko interešu aizskārums. *SIA "REPLACEiT"* 2022. gada 15. septembra dalībnieku sapulcē pieņemti lēmumi par prasības celšanu pret *SIA "MKS INTERNATIONAL"* un /pers. B/ par zaudējumu 934,81 EUR solidāru piedziņu, prasības celšanai un uzturēšanai par *SIA "REPLACEiT"* pārstāvi nozīmējot prasītāju.

Nepastāvot tādām tiesībām vai ar likumu aizsargātajām interesēm, kuru aizsardzības labad /pers. A/ būtu vērsies tiesā, prasība neietilpst Civilprocesa likuma 1. pantā noteiktajā tvērumā. Tādējādi prasītājam nav prasības tiesību.

[2.3] *SIA "MKS INTERNATIONAL"* jau kopš 2022. gada 18. janvāra nav *SIA "REPLACEiT"* dalībnieks. Līdz ar to *SIA "MKS International"* nav nekādas saistības ar *SIA "REPLACEiT"* dalībnieku sapulci, kurā pieņemti apstrīdētie lēmumi. Tādējādi /pers. A/ nav prasības tiesību pret *SIA "MKS International"*.

[3] 2023. gada 6. jūlijā Ekonomisko lietu tiesā saņemts /pers. A/ lūgums par *SIA "REPLACEiT"* kā vienīgā atbildētāja pieaicināšanu lietā, kā arī prasības pieteikuma grozījumi, papildinot prasību ar jauniem prasījumiem.

[3.1] Prasītājs uzskata, ka primāri tieši sabiedrībai ir jābūt atbildētājam par tās sapulču lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem, taču, ņemot vērā īpašo jeb izņēmuma situāciju, ka ar sākotnējo prasību *SIA "REPLACEiT"* labā bija jāprasa arī zaudējumu atlīdzība, *SIA "REPLACEiT"* aicināšanai bija procesuālie šķēršli. Tā kā šīs tiesvedības ietvaros tiks skatīta prasība daļā par *SIA "REPLACEiT"* dalībnieku sapulcē pieņemto lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem, prasītājs secinājis, ka sākotnēji norādīto lietas dalībnieku sastāvam nav saskatāms tiesiskais pamats. Turklāt prasītājs arī norādījis, ka nav saprotams, uz kāda pamata ir ierosināta tiesvedība pret *SIA "MKS International"*.

[3.2] Ar 2023. gada 6. jūlijā Ekonomisko lietu tiesā saņemtajiem prasības grozījumiem papildus sākotnējā prasībās pieteikumā iekļautajam prasījumam par *SIA "REPLACEiT"* 2022. gada 15. septembra dalībnieku sapulces pirmajā darba kārtības jautājumā pieņemto lēmumu atzīšanu par spēkā neesošu, prasītājs lūdz atzīt, ka *SIA "REPLACEiT"* 2022. gada 15. septembra dalībnieku sapulces pirmajā darba kārtības jautājumā pieņēma lēmumus konkrētā redakcijā, kādu to prasītājs 2022. gada 10. augustā lūdzis *SIA "REPLACEiT"*. Tāpat ar prasības grozījumiem lūgts piedzīt visus tiesāšanās izdevumus no *SIA "REPLACEiT"*, nevis no *SIA "MKS International"* un /pers. B/, kā tas bija norādīts sākotnējā prasības pieteikumā.

[3.3] Ar Ekonomisko lietu tiesas tiesneša 2023 gada 14. jūlija lēmumu atteikts pieņemt /pers. A/ prasības grozījumus, ar kuriem lūgts kā vienīgo dalībnieku lietā pieaicināt *SIA "REPLACEiT"* un prasība papildināta ar jaunu prasījumu.

Izskatot blakus sūdzību, Rīgas apgabaltiesa ar 2023. gada 27. septembra lēmumu atstājusi negrozītu Ekonomisko lietu tiesas tiesneša 2023. gada 14. jūlija lēmumu, savukārt Senāta rīcības sēdē 2023. gada 12. decembrī pieņemts lēmums atteikt pieņemt blakus sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2023. gada 27. septembra lēmumu.

[4] 2024. gada 9. janvāra tiesas sēdē prasītājs uzturēja celto prasību pret /pers. B/, bet attiecībā uz celto prasību pret *SIA "MKS International"* norādīja, ka prasība pret *SIA "MKS INTERNATIONAL"* nekad nav tikusi celta. Savukārt atbildētāji lūdza izskatīt lietu bez viņu klātbūtnes, lūdzot piedzīt no prasītāja par labu atbildētājiem izdevumus saistībā ar advokāta palīdzību arī tad, ja prasītājs atsakās no celtās prasības.

Motīvu daļa

[5] Novērtējot prasības pieteikumā un atbildētāju paskaidrojumos izklāstīto, kā arī pārbaudot lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ prasība daļā pret /pers. B/ ir noraidāma pilnībā, savukārt daļā pret *SIA "MKS INTERNATIONAL"* tiesvedība ir izbeidzama.

[6] Tiesa norāda, ka prasība par *SIA "REPLACEiT"* 2022. gada 15. septembra ārkārtas dalībnieku sapulcē pirmajā darba kārtības jautājumā pieņemto lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem, ir celta pret neīsto atbildētāju. Attiecīgi ir pamats prasības noraidīšanai.

[6.1] Tiesa norāda, ka Komerclikuma 288. panta trešā daļa paredz, ka prasība par akcionāru sapulces lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu ceļama pret sabiedrību. Gramatiski šāda norma nav paredzēta attiecībā uz sabiedrībām ar ierobežotu atbildību, tomēr judikatūrā ir atzīts (*Senāta 2019. gada 11. oktobra spriedums lietā SKC-1374/2019*), ka pēc analoģijas tā ir attiecināma arī uz Komerclikuma 217. pantu.

Tas, ka prasība par sabiedrības ar ierobežotu atbildību dalībnieku sapulces lēmumu ir ceļama pret pašu sabiedrību, izriet arī no Civilprocesa likuma 250.^{30} panta ievaddaļas. Konkrētās lietas ietvaros strīds netiek skatīts Civilprocesa 30.^{4} nodaļas kārtībā, kurā paredzēta speciāla kārtība noteiktas kategorijas sabiedrību dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumu apstrīdēšanai. Vienlaikus norādāms, ka Civilprocesa 30.^{4} nodaļā nav paredzēti kādi īpaši noteikumi attiecībā uz atbildētāju strīdos par dalībnieku sapulces lēmumu apstrīdēšanu. Tāpēc Civilprocesa likuma 250.^{30} panta ievaddaļā minētais attiecībā uz atbildētāju strīdos par dalībnieku sapulces lēmumu apstrīdēšanu speciālās nodaļas kārtībā attiecināms arī uz tādiem strīdiem, kas skatāmi vispārējā kārtībā.

Tiesa norāda, ka pat gadījumā, ja dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumu pieņēma vienīgais dalībnieks (akcionārs), tomēr tas ir dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmums. Savukārt dalībnieku (akcionāru) sapulce ir tikai kapitālsabiedrības pārvaldes institūcija, kurai saskaņā ar Civilprocesa likuma 71. panta otro daļu un 74. panta pirmo daļu nav civilprocesuālās tiesībspējas un tā nav fiziska vai juridiska persona, tāpēc prasība ir ceļama pret pašu kapitālsabiedrību. Prasība par kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumu atzīšanu par spēkā neesošu vienmēr ir ceļama pret pašu kapitālsabiedrību, proti, atbildētājs šajās lietās vienmēr ir kapitālsabiedrība. Līdz ar to, ja prasība par dalībnieku sapulces lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu nav celta pret sabiedrību, tad tas ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai.

[6.2] Lai arī prasītājs pats savā sākotnējā prasības pieteikumā atsaucies uz Senāta 2019. gada 11. oktobra spriedumu lietā Nr. SKC-1374/2019, tomēr vienlaikus arī norādījis, ka *SIA "REPLACEiT"* pieaicināšana atbildētāja statusā nav nedz nepieciešama, nedz pamatota, nedz arī iespējama, jo strīds pastāv starp /pers. A/ un *SIA "REPLACEiT"* no vienas puses un *SIA "MKS International"* un /pers. B/ no otras puses, uzsverot, ka *SIA "REPLACEiT"* nav pieņēmusi strīdus lēmumus. Turklāt, tā kā prasības pieteikumā iekļauts zaudējumu atlīdzības prasījums Komerclikuma 172. panta ietvaros, *SIA "REPLACEiT"* bijusi norādīta kā prasītāja.

Pēc tam, kad Ekonomisko lietu tiesā 2022. gada 14. novembrī ierosināta civillieta /pers. A/ prasībā pret *SIA "MKS INTERNATIONAL"* un /pers. B/ par *SIA "REPLACEiT"* dalībnieku sapulces lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu un jautājums par atteikšanos pieņemt prasības pieteikumu pārējā daļā ticis neveiksmīgi pārsūdzēts, prasītājs 2023. gada 5. jūlijā iesniedzis prasības grozījumus, kuros, t.sk., lūgts aizstāt atbildētājus *SIA "MKS*

International" un /pers. B/ ar *SIA "REPLACEiT"*. Prasītājs norādījis, ka ierosinātajā prasībā nav saskatāms tiesisks pamats celt prasību pret *SIA "MKS International"* un /pers. B/. Tieši *SIA "REPLACEiT"* ir jābūt atbildētājai konkrētajā prasībā.

Tā kā lūgums aizstāt *SIA "MKS INTERNATIONAL"* un /pers. B/ kā atbildētājus aizstāt ar *SIA "REPLACEiT"* ticis atteikts un lēmums neveiksmīgi pārsūdzēts, 2024. gada 9. janvāra tiesas sēdē prasītājs uzturēja celto prasību pret /pers. B/, norādot, ka apstrīdētie lēmumi skar tikai viņu un neviena cita tiesības ar spriedumu netiks aizskartas.

Ņemot vērā minēto, konstatējams, ka prasītājs savos argumentos attiecībā pret atbildētāju lietā ir haotisks un pretrunīgs. Sākotnēji prasībā norādīts, ka *SIA "REPLACEiT"* nav jābūt atbildētājai konkrētajā lietā. Vēlāk prasītājs norādījis, ka prasībai pret *SIA "MKS INTERNATIONAL"* un /pers. B/ par dalībnieku sapulces lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu nav nekāda tiesiska pamata, lūdzot kā vienīgo atbildētāju *SIA "REPLACEiT"*. Visbeidzot tiesas sēdē prasītājs tomēr uzturēja celto prasību pret /pers. B/.

[7] Tiesvedība ir izbeidzama daļā attiecībā uz /pers. A/ celto prasību pret *SIA "MKS International"*.

[7.1] 2024. gada 9. janvāra tiesas sēdē prasītājs, atbildot uz tiesas uzdoto jautājumu, vai uztur celto prasību pret *SIA "MKS INTERNATIONAL"*, norādīja, ka nekad nav cēlis prasību *SIA "MKS International"*. Tiesa attiecīgi secina, ka prasītājs neuztur celto prasību pret *SIA "MKS International"* un atsakās no celtās prasības, kas attiecīgi atbilstoši Civilprocesa likuma 223. panta 4. punktam ir pamats izbeigt tiesvedību.

[7.2] Prasības pieteikumā atsevišķi nodalīti prasītāja argumenti par prasītāja tiesībām celt prasību par *SIA "REPLACEiT"* dalībnieku sapulcē pieņemto lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem un argumenti par zaudējumu atlīdzināšanas pamatu. Sadaļā par dalībnieku sapulces lēmumu apstrīdēšanu norādīts, ka *SIA "REPLACEiT"* pieaicināšana atbildētāja statusā nav nepieciešama. Šajā prasības sadaļā, ko pats prasītājs nodalījis kā argumentus dalībnieku sapulces lēmumu atzīšanai par spēkā neesošiem, prasītājs arī uzsvēris, ka strīds pastāv starp /pers. A/ un *SIA "REPLACEiT"* no vienas puses un *SIA "MKS INTERNATIONAL"*, /pers. B/ un /pers. C/ no otras puses. Ņemot vērā minēto, konstatējams, ka prasītājs savā prasības pieteikumā izvirza argumentus, kurus tiesvedības gaitā pats arī apstrīd.

2023. gada 5. jūlija tiesas sēdē, piesakot lūgumu par *SIA "REPLACEiT"* pieaicināšanu kā vienīgo atbildētāju (aizstājot *SIA "MKS International"* un /pers. B/), norādīja uz trūkumu civilprocesuālajā regulējumā, kas neļauj pārsūdzēt lēmumu par lietas ierosināšanu. Prasītājs tiesas sēdē norādīja, ka tiesnesim nevajadzēja pieņemt lēmumu par lietas ierosināšanu. Ja prasību daļā pret /pers. B/ teorētiski varēja ierosināt, tad prasību pret *SIA "MKS International"* nebija nekāda pamata ierosināt. Atbildot uz tiesas uzdoto jautājumu, vai tiesvedība pret *SIA "MKS INTERNATIONAL"* un /pers. B/ būtu izbeidzama, prasītājs norādīja, ka šo jautājumu atstāj tiesas ziņā.

Tā kā prasītājs savā prasībā sākotnēji iekļāvis savstarpēji nesaistītus prasījumus un *SIA "MKS International"* ir bijis viens no atbildētājiem celtās prasības ietvaros, tiesai nav jāizvēlas atbildētāji, kas nodrošinās prasītājam veiksmīgāko tiesvedības iznākumu. Tāpat tiesai nav jāpieņem lēmums par tiesvedības izbeigšanu saistībā ar atteikšanos no celtās prasības, ja prasītājs pats vairāk nekāda gadu ilgas tiesvedības gaitā to nelūdz. Tiesa arī norāda, ka prasītājam ir iespēja sniegt pieteikumus, t.sk. atteikties no celtās prasības pret vienu vai vairākiem atbildētājiem. Prasītāja vienīgā iespēja nav tiesas sēdē, kurā lieta skatīta pēc būtības, paziņot, ka prasība pret *SIA "MKS INTERNATIONAL"* nekad nav tikusi celta, attiecīgi lūdzot atbrīvot no izdevumiem, kas būtu piedzenami par labu *SIA "MKS INTERNATIONAL"*. Turklāt saistītajā civillietā Nr. C75011223, kurā apstrīdēts cits *SIA "REPLACEiT"* 2022. gada 15. septembra ārkārtas dalībnieku sapulces lēmums, sākotnēji lieta tikusi atstāta bez virzības, tomēr prasītājs nav centies precizēt prasības pietikumu un atbildētājus lietā.

[7.3] Papildus tam konstatējams, ka prasītāja rīcība arī prasības pieteikumā iekļauto prasījumu kontekstā ir neloģiska un pretrunīga. Proti, prasītājs apstrīdējis dalībnieku sapulces lēmumu par prasības celšanu par zaudējumu piedziņu no atbildētājiem un bija izvirzījis atsevišķu prasījumu par zaudējumu piedziņu, attiecībā uz kuru tiesvedība netika ierosināta. Lai arī prasītājs norādījis, ka atbilstoši Komerclikuma 172. pantam celtajai prasībai pret valdes locekļiem nav nepieciešams dalībnieku sapulces lēmums, tomēr uzsvēris, ka prasības celšanai pret *SIA "MKS INTERNATIONAL"* kā *SIA "REPLACEiT"* dalībnieku saskaņā ar Komerclikuma 210. panta pirmās daļas 7. punktu ir nepieciešams dalībnieku sapulces lēmums.

Kā tas norādīts jau Ekonomisko lietu tiesas tiesneša 2022. gada 14. novembra lēmumā par lietas ierosināšanu, prasības celšanas brīdī *SIA "MKS INTERNATIONAL"* nav bijis dalībnieks. Tāpat prasītājs izvirzījis dalībnieku sapulces lēmumu kā priekšnoteikumu prasības celšanai pret *SIA "MKS International"* par zaudējumu atlīdzību, vienlaikus lūdzot atzīt par spēkā neesošu *SIA "REPLACEiT"* 2022. gada 15. septembra dalībnieku sapulcē pirmajā darba kārtības jautājumā pieņemtos lēmumus, t.sk. lēmumu ar kuru *SIA "REPLACEiT"* dalībnieku sapulce atbalstījusi prasības celšanu pret *SIA "MKS International"* par zaudējumu piedziņu.

[8] Prasības noraidīšanas gadījumā atbilstoši Civilprocesa likuma 42. panta otrajai daļai tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piedzenami no prasītāja valsts ienākumos. Prasītājs samaksājis valsts nodevu par celto prasību 70,00 EUR apmērā. Tā kā prasība ir noraidīta, tad minētie izdevumi prasītājam netiek atlīdzināti.

[9]Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta trešo daļu, ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punkta „d" apakšpunktu ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām nav mantiska rakstura, ir atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2850,00 EUR. Šā panta ceturtā daļa nosaka, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Civilprocesa likuma 44. pants neregulē jautājumu par ar lietas vešanu saistīto izdevumu atlīdzināšanu gadījumā, ja prasītājs ir atteicies no prasības un tādēļ tiesvedība izbeigta, tomēr judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka arī situācijā, ja tiesvedība ir izbeigta, prasītajam atsakoties no prasības, atbildētājam ir tiesības uz advokāta izdevumu atlīdzināšanu no prasītāja puses. Tāpat judikatūrā norādīts, ka likuma nepilnība nevar būt par pamatu pušu mantisko tiesību aizskārumam. Likumā ir nostiprināts princips, ka prasītājam, kurš nepamatoti ierosinājis strīdu, jāatlīdzina atbildētājam ar lietas vešanu saistītie izdevumi (*SENĀTA CIVILLIETU DEPARTAMENTA 2016. GADA 16. OKTOBRA LĒMUMS LIETĀ SKC–2390/2016*). Līdz ar to atbildētājam nevar liegt tiesību prasīt atlīdzināt izdevumus, kas tam radušies sakarā ar lietas vešanu.

[9.1] Lietas materiāliem pievienots 2023. gada 13. jūnija rēķins Nr. 7 par juridiskās palīdzības sniegšanu lietā Nr. C75016922 *SIA "MKS International"* 300,00 EUR apmērā (1. sējuma 106. lapa), 2023. gada 3. jūlija rēķins Nr. 14 par juridiskās palīdzības sniegšanu *SIA "MKS International"* 300,00 EUR apmērā (1. sējuma 123. lapa), 2023. gada 9. septembra rēķins Nr. 24 par juridiskās palīdzības sniegšanu *SIA "MKS International"* 150,00 EUR apmērā (1. sējuma 187. lapa). Kopumā iesniegti dokumenti par *SIA "MKS INTERNATIONAL"* izdevumiem advokātu palīdzībai 750,00 EUR apmērā.

Prasītājs 2024. gada 9. janvāra tiesas sēdē izteica lūgumu nepiedzīt tiesāšanās izdevumus par labu *SIA "MKS INTERNATIONAL"*, jo tiesa jau prasības ierosināšanas stadijā izbeidza prasības saikni ar *SIA "MKS INTERNATIONAL"* un prasītājam nevar uzlikt par pienākumu uzņemties atbildību par tiesas rīcību. Tiesa norāda, ka tieši pretēji – jau ar lietas ierosināšanu tika uzsvērts, ka atbildētājam strīdos par dalībnieku sapulces lēmumu atzīšanu vienmēr ir jābūt sabiedrībai. Tomēr prasītājs Komerclikuma 217. pantā noteiktā prekluzīvā termiņa ietvaros nav cēlis prasību pret *SIA "REPLACEiT"*.

Tāpat vairāk nekā gadu ilgas tiesvedības ietvaros nav atteicies no ierosinātās prasības. Attiecīgi nav nekāda pamata atbrīvot prasītāju no tiesāšanās izdevumu piedziņas par labu *SIA "MKS INTERNATIONAL"*. Turklāt nav nekāda pamata piemērot Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2018. gada 29. janvāra spriedumā lietā SKC-48/2018 minētās atziņas par tiesas izdevumu piedziņu no valsts mantojuma lietā, lai nepiedzītu no prasītāja par labu *SIA "MKS International"* tiesāšanās izdevumus.

[9.2] Tāpat lietas materiāliem pievienots 2023. gada 13. jūnija rēķins Nr. 10 par juridiskās palīdzības sniegšanu /pers. B/ 300,00 EUR apmērā (1. sējuma 107. lapa), 2023. gada 3. jūlija rēķins Nr. 13 par juridiskās palīdzības sniegšanu /pers. B/ 300,00 EUR apmērā (1. sējuma 120. lapa), kā arī 2023. gada 9. septembra rēķins Nr. 21 par juridiskās palīdzības sniegšanu /pers. B/ 150,00 EUR apmērā (1. sējuma 190. lapa). Kopumā iesniegti dokumenti par /pers. B/ izdevumiem advokātu palīdzībai 750,00 EUR apmērā.

Prasītājs izteicis lūgumu tiesai noteikt mazāku apmēru atlīdzināmajiem izdevumiem saistībā ar advokāta palīdzību, norādot, ka lieta nav atzīstama par sarežģītu vai apjomīgu. Lai arī var piekrist, ka lieta nav ne īpaši sarežģīta, ne arī apjomīga, tomēr ilgstošas tiesvedības ietvaros atbildētāji ir iesnieguši kopīgus procesuālos dokumentus (lūgumu par paskaidrojumu sniegšanai noteiktā termiņa pagarināšanu, paskaidrojumus par celto prasību, atbildētāju pārstāvis ir piedalījies 2023. gada 7. jūlija tiesas sēdē, sagatavojis paskaidrojumus par prasītāja blakus sūdzību), kas liecina, ka samaksas par advokāta palīdzību ir samērīga. Tiesa arī norāda, ka prasītājs nepamatoti atsaucies uz citu tiesvedību, kuras ietvaros /pers. B/, pārstāvot juridisku personu, lūdzis tiesu noteikt atlīdzību 50,00 EUR apmērā.

Līdz ar to nav pamata noteikt mazāku apmēru *SIA "MKS INTERNATIONAL"* un /pers. B/ atlīdzināmajiem izdevumiem saistībā ar advokāta palīdzību.

[10] Atbilstoši Ministru kabineta 2022. gada 11. janvāra noteikumu Nr. 20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 14. un 15. punktam, tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanas un izsniegšanas izdevumi, kā arī rakstveida pierādījumu atgriešanas izdevumi vienam pasta sūtījumam ir 2,00 EUR. Savukārt atvasinājumu izgatavošanas izdevumi ir 5,00 EUR. Tiesa ir nosūtījusi divus pasta sūtījumus atbildētājiem (prasības pieteikums abiem atbildētājiem) un sagatavojusi vienu prasības pieteikuma atvasinājumu. Tā kā šie izdevumi nav samaksāti, 9,00 EUR piedzenami no prasītāja par labu valstij.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[12] 2024. gada 9. janvāra tiesas sēdē tiesa noteica, ka spriedums būs pieejams tiešsaistes sistēmā 2024. gada 17. janvārī, savukārt 2024. gada 18. janvārī lietas dalībnieki tika informēti par sprieduma pieejamību tiešsaistes sistēmā 2024. gada 25.janvārī.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. un 193. pantu, kā arī 223. panta 4. punktu, tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ (personas kods /personas kods/) prasību daļā pret /pers. B/ (personas kods /personas kods/) par *SIA "REPLACEIT"* 2022. gada 15. septembra ārkārtas dalībnieku sapulcē pirmajā darba kārtības jautājumā pieņemto lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem.

Izbeigt tiesvedību /pers. A/ prasībā pret *SIA "MKS INTERNATIONAL"* (reģ. Nr. 40103273201) par *SIA "REPLACEIT"* 2022. gada 15. septembra ārkārtas dalībnieku sapulcē pirmajā darba kārtības jautājumā pieņemto lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem.

Piedzīt no /pers. A/ par labu /pers. B/ ar lietas vešanu saistītos izdevumus par advokāta palīdzību 750,00 EUR, pārskaitot uz kontu Nr. /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. A/ par labu *SIA "MKS International"* ar lietas vešanu saistītos izdevumus par advokāta palīdzību 750,00 EUR, pārskaitot uz kontu Nr. /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,00 EUR. Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa veicama Valsts kases kontā Nr. /konta numurs/, iesniedzot Ekonomisko lietu tiesā samaksu apliecinošus dokumentus sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā.

Noteikt termiņu /pers. A/ sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums sastādīts un pieejams 2024. gada 25. janvārī.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Ekonomisko lietu tiesā.

Tiesnesis Kaspars Vecozols